

6 mei 2022

Flitspeiling *Vluchtelingen uit Oekraïne* – 6 mei 2022

In opdracht van NCTV

Introductie

Aanleiding

De Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid (NCTV) heeft I&O Research gevraagd om een flitspeiling uit te voeren over de Nederlandse houding tegenover de komst en de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Deze peiling liep van donderdag 5 mei tot en met vrijdag 6 mei 14:00 uur. Voor de NCTV zijn er inmiddels zes andere flitspeilingen uitgevoerd in de periode van 24 februari tot en met 6 mei. Drie hiervan waren eerdere metingen over de Nederlandse houding tegenover de komst en opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De eerste flitspeiling is uitgevoerd op 24 februari jl.

Uitvoering onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd onder 914 Nederlanders van 18 jaar en ouder, die lid zijn van het I&O Research Panel. Er zijn 2.500 personen benaderd voor dit onderzoek. De respons op dit onderzoek bedraagt 37 procent. Dit is ruim voldoende om op basis van de resultaten betrouwbare uitspraken te kunnen doen.

Op de data is een weging (op randtotalen) toegepast op de achtergrondkenmerken: leeftijd, geslacht, opleiding, migratieachtergrond, stemgedrag bij de Tweede Kamer verkiezingen in maart 2021 en regio (op basis van de NIELSEN 4 indeling van het CBS). De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee komen de verhoudingen in de steekproef op deze achtergrondkenmerken overeen met de werkelijke verhoudingen onder de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder.

- In sommige gevallen tellen percentages niet op tot het totaal of tot meer dan 100 procent. Dit komt door afrondingsverschillen.
- Bij sommige vragen waren meerdere antwoorden mogelijk. Dit staat bij de uitkomsten vermeld.
- De vragen *‘het heeft mijn voorkeur dat vluchtelingen uit Oekraïne worden opgevangen op zoveel mogelijk locaties verspreid over het land’* en *‘voor langdurige opvang van vluchtelingen uit Oekraïne verkies ik kleinschalige locaties boven grootschalige locaties’* zijn niet aan alle respondenten voorgelegd. De percentagebasis wijkt hier af (resp. n= 479 en n=435). Hiervoor is gekozen omdat de stellingen enigszins overlap hebben en we respondenten niet het gevoel wilden geven dat ze twee keer eenzelfde vraag moesten beantwoorden.
- De overige vragen zijn wel aan alle respondenten voorgelegd. De percentagebasis is overal gelijk (n=914).
- In de rode kaders staan significante verschillen genoemd tussen de verschillende gebieden van Nederland: de Drie grote steden (Amsterdam, Rotterdam en Den Haag), het westen exclusief de drie grote steden (Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht), het noorden (Groningen, Friesland en Drenthe), het oosten (Overijssel, Gelderland en Flevoland) en het zuiden (Zeeland, Noord-Brabant en Limburg).

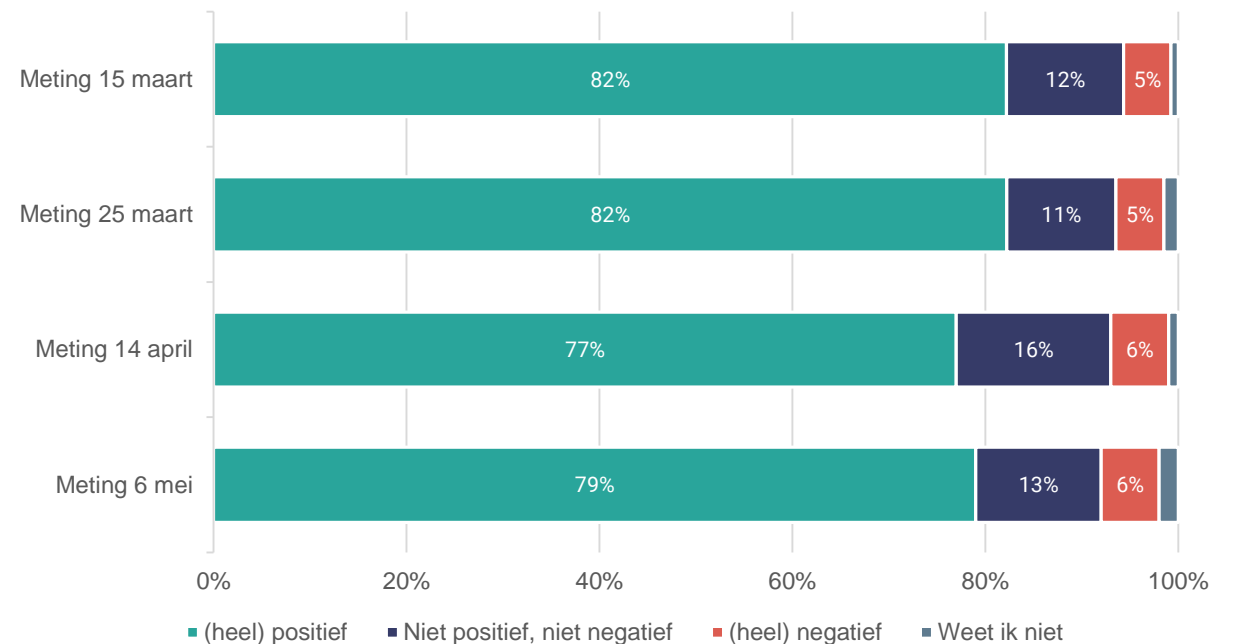

Meerderheid van de Nederlanders vindt de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne (heel) positief

Aan Nederlanders vroegen we hoe positief of negatief ze het vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland worden opgevangen. Acht op de tien vinden het (heel) positief, 13 procent vindt het niet positief, maar ook niet negatief. Zes procent vindt het (heel) negatief dat vluchtelingen uit Oekraïne worden opgevangen. Deze resultaten sluiten aan op de eerdere metingen.

In het zuiden van Nederland vindt twee derde van de bevolking het (heel) positief dat Nederland vluchtelingen uit Oekraïne opvangt. Dit is significant lager dan in het westen exclusief de drie grote steden (82%), het noorden (87%) en het oosten (85%) van Nederland.

Figuur 1. Hoe positief of negatief vind je het dat vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland worden opgevangen? Basis: Alle Nederlanders; n 15 maart= 1.395, n 25 maart= 1.113, n 14 april = 1.048, n 6 mei = 914

Helft van de inwoners vindt dat Nederland zoveel mogelijk vluchtelingen uit Oekraïne op moet vangen als nodig is

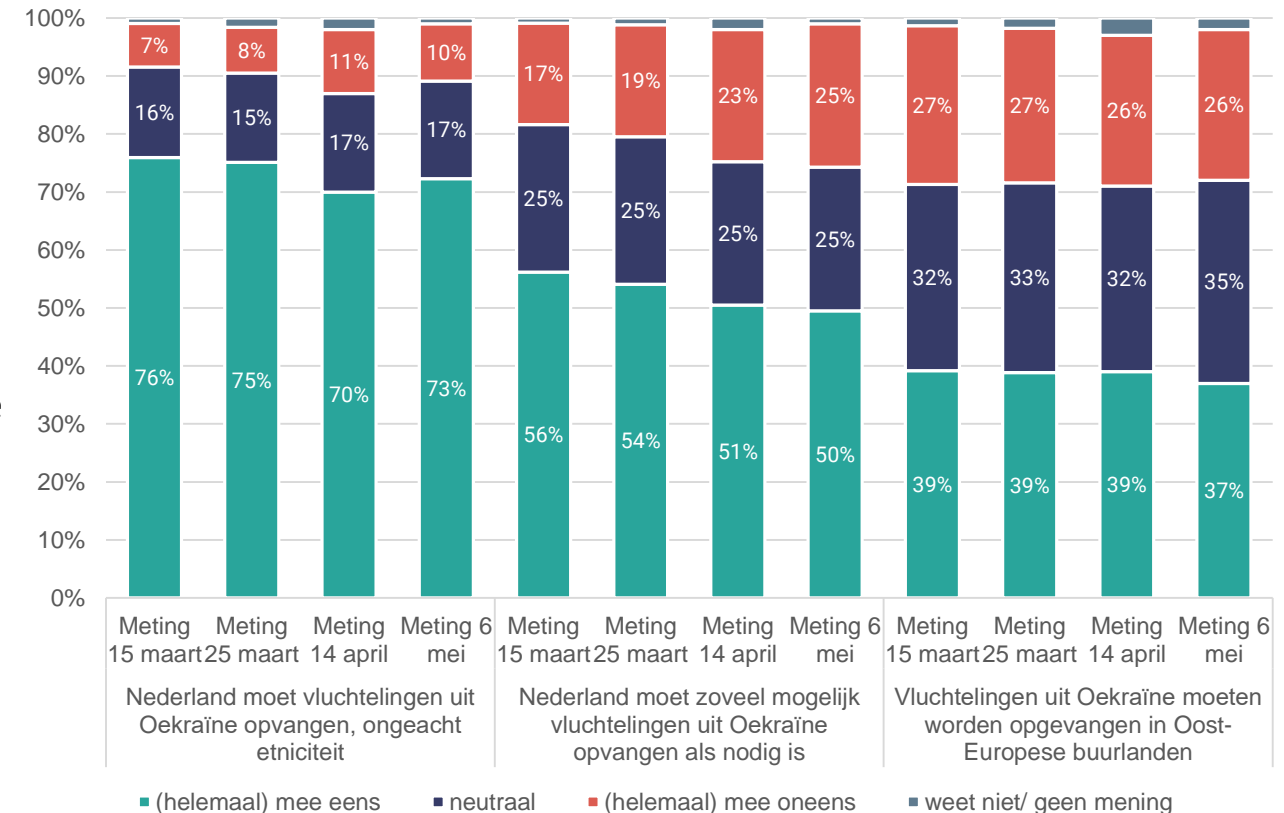
Driekwart van de (73%) Nederlanders vindt dat vluchtelingen uit Oekraïne opgevangen moeten worden. Hun etniciteit maakt hierbij niets uit. Bijna een op de vijf (17%) is neutraal en tien procent is het hier (helemaal) mee oneens. Dit is vergelijkbaar met de eerdere metingen.

Men is wel wat terughoudender als het aankomt op de vraag of Nederland zoveel mogelijk vluchtelingen op moet vangen als nodig is. De helft is het hier (helemaal) mee eens (50%). Een kwart is neutraal en een kwart is het er (helemaal) mee oneens. Dit sluit aan bij de meting van 14 april.

Men is verdeeld over of vluchtelingen uit Oekraïne in Oost-Europese buurlanden opgevangen moeten worden. Bijna twee op de vijf zijn het hier helemaal mee eens, een kwart is het hier helemaal mee oneens en ruim een derde denkt hier neutraal over. Dit is stabiel gebleven sinds de eerste meting.

In het zuiden vindt 44 procent dat vluchtelingen uit Oekraïne in Oost-Europese buurlanden opgevangen moeten worden. Dit is significant hoger dan wat inwoners van het westen (exclusief de drie grote steden) vinden (32% (helemaal) mee oneens). In het westen is driekwart het er (helemaal) mee eens dat Nederland vluchtelingen uit Oekraïne op moet vangen, ongeacht hun etniciteit. Dit is significant hoger dan hoe inwoners van het zuiden tegen deze opvang aankijken (64% (helemaal) mee eens). Inwoners van het noorden (64%) zijn het er (helemaal) mee eens dat Nederland zoveel mogelijk vluchtelingen uit Oekraïne op moet vangen als nodig. Ze zijn het significant vaker hiermee eens dan inwoners van het zuiden (44%).

Figuur 2. in hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen? Basis: Alle Nederlanders; n 15 maart = 1.395, n 25 maart = 1.113, n 14 april = 1.048, n 6 mei = 914

Zeven op de tien Nederlanders vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne verspreid over Nederland opgevangen moeten worden

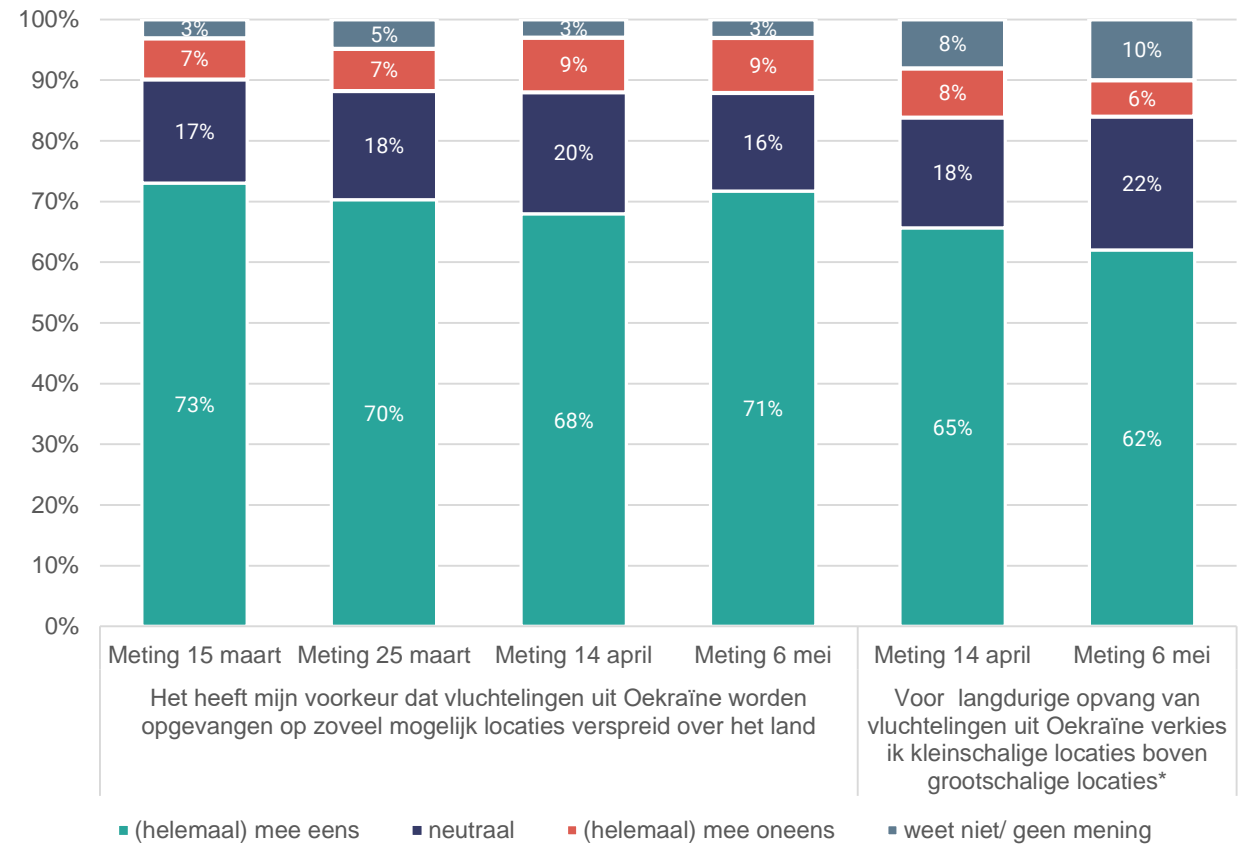
Zeven op de tien Nederlanders vinden dat de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne verspreid moet worden over zoveel mogelijk locaties in het land. Dit verschilt niet significant van de eerste drie metingen. Wel zijn er ten opzichte van de meting van 14 april significant minder inwoners die neutraal zijn over de opvanglocaties van vluchtelingen uit Oekraïne.

Zes op de tien Nederlanders geven voor de langdurige opvang van vluchtelingen uit Oekraïne voorkeur aan kleinschalige locaties. Dit is een significante daling ten opzichte van de vorige meting. Inwoners van Nederland zijn nu vaker neutraal (resp. 18% tegenover 22%).

In het zuiden van Nederland is 19 procent **geen** voorstander van vluchtelingenopvang over zoveel mogelijk locaties verspreid over het land. In west-Nederland (5%) en Oost-Nederland (4%) staat een kleiner deel negatief tegenover deze verspreide opvang.

Een op de tien Nederlanders uit het oosten of zuiden verkiezen kleinschalige locaties niet boven grootschalige locaties voor de langdurige opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Dit is significant hoger dan inwoners uit het westen, waar twee procent dit verkiest.

Figuur 3. in hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen? Basis: Alle Nederlanders; n 15 maart= 1.395, n 25 maart= 1.113, n 14 april = 1.048, n 6 mei = 914

* Deze stelling is voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 14 april

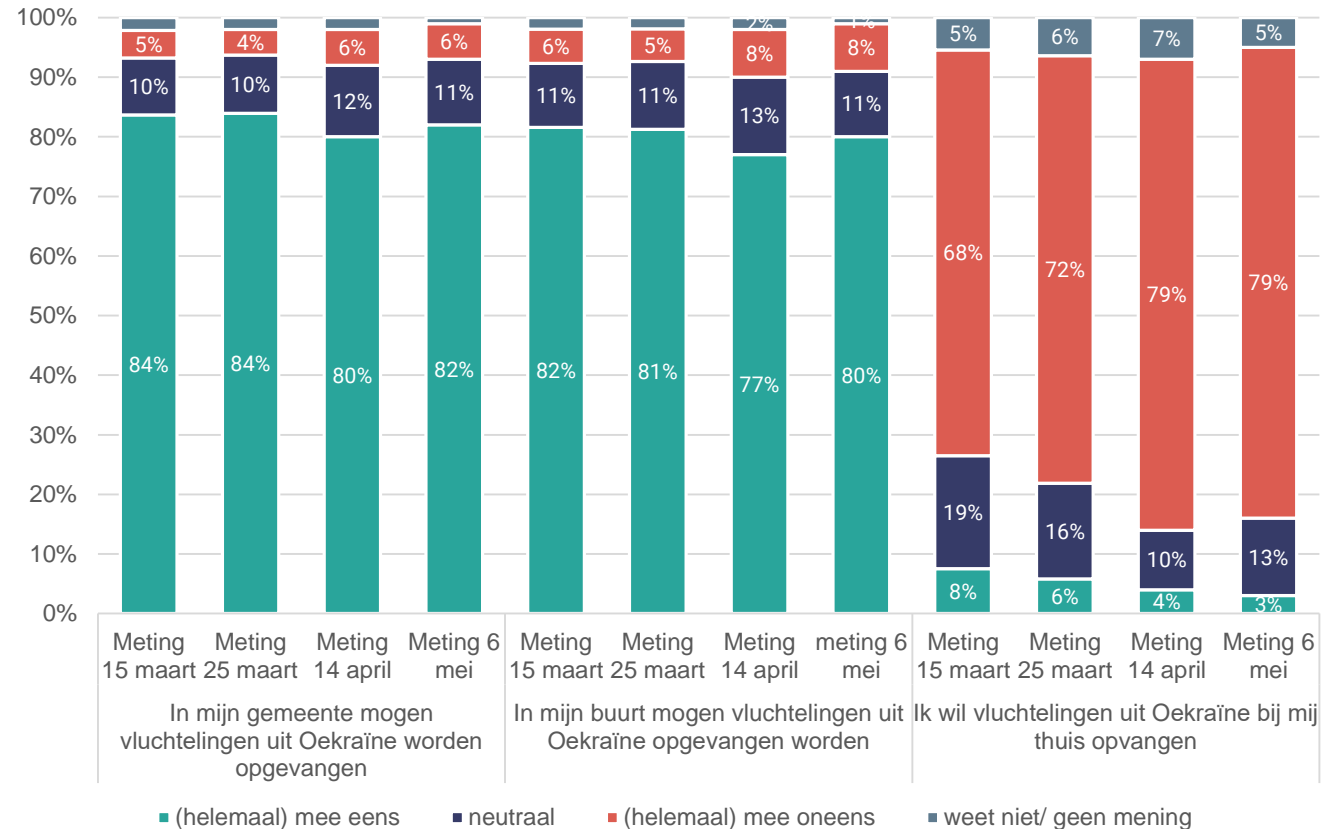
Draagvlak opvang vluchtelingen uit Oekraïne overwegend positief

Nederlanders vinden het prima als vluchtelingen uit Oekraïne in hun gemeente worden opgevangen (82%). Er is evenveel draagvlak om vluchtelingen uit Oekraïne in de eigen buurt op te vangen (80%). Deze uitkomsten zijn vergelijkbaar met de eerdere peilingen.

Vluchtelingen in hun eigen huis opvangen zien de meeste Nederlanders niet zo zitten. Drie procent wil hun huis open stellen voor vluchtelingen uit Oekraïne. Acht op de tien hebben hier geen behoefte aan. Dit sluit aan bij de meting van 14 april, maar ligt significant hoger in vergelijking met de meting van 15 en 25 maart.

In een open vraag aan het einde van de vragenlijst noemden sommige respondenten dat ze wel vluchtelingen op willen vangen in hun eigen huis, maar dat dit qua ruimte niet gaat lukken.

Figuur 4. in hoeverre ben je het eens of oneens met deze stellingen? Basis: Alle Nederlanders; n 15 maart= 1.395, n 25 maart= 1.113, n 14 april = 1.048, n 6 mei = 914

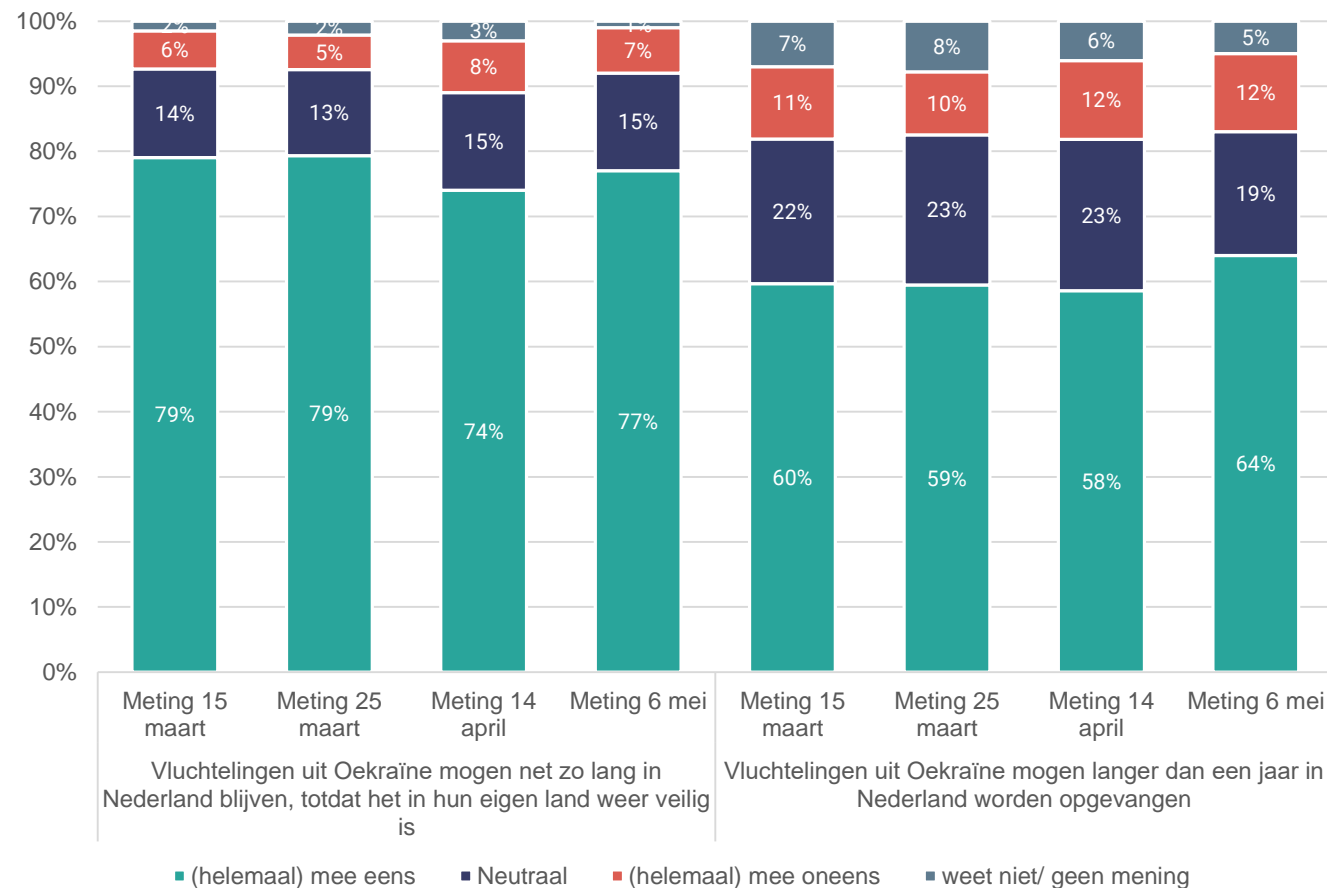

Twee derde vindt dat vluchtelingen uit Oekraïne langer dan een jaar in Nederland opgevangen mogen worden

Ruim driekwart vindt dat vluchtelingen uit Oekraïne net zo lang in Nederland mogen wonen tot het in hun eigen land weer veilig is. Dit verschil niet significant ten opzichte van de voorgaande metingen.

Bijna twee derde vindt dat vluchtelingen uit Oekraïne langer dan een jaar in Nederland opgevangen mogen worden. Dit is een significante stijging ten opzichte van de vorige meting.

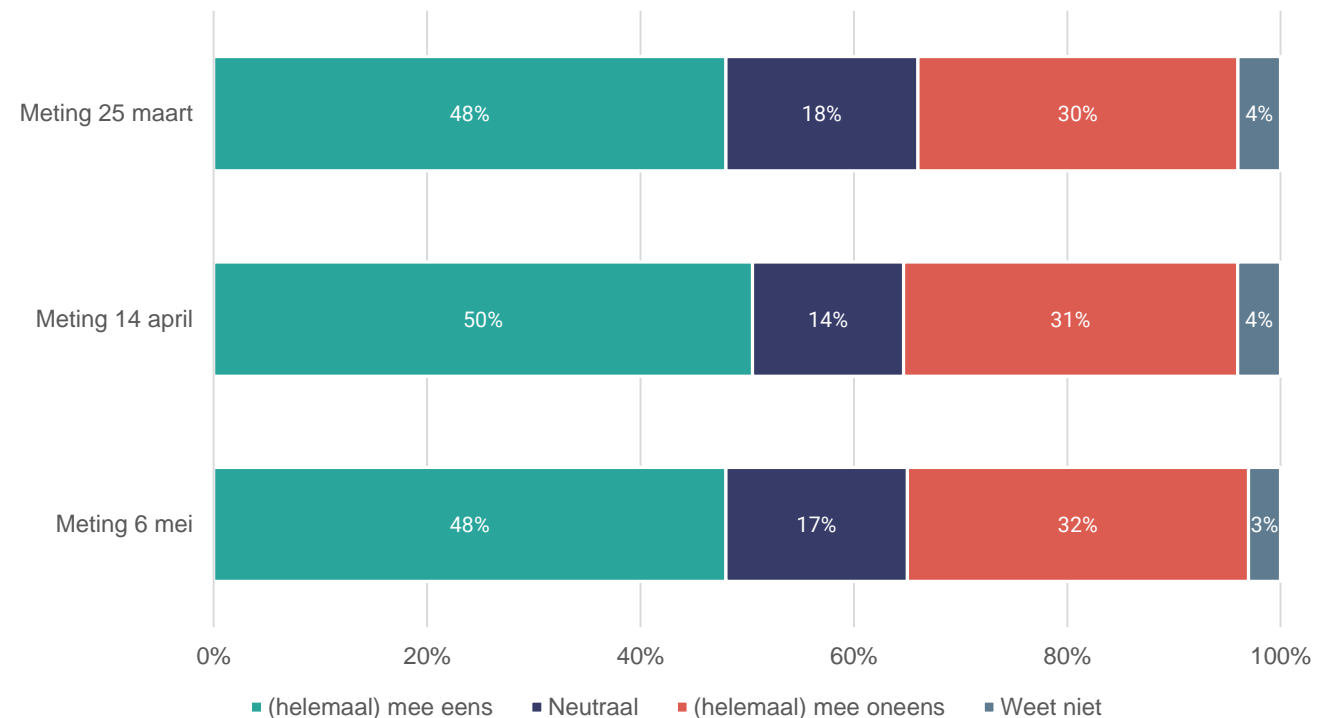
Figuur 5. in hoeverre ben je het eens of oneens met deze stellingen? Basis: Alle Nederlanders; n 15 maart= 1.395, n 25 maart= 1.113, n 14 april = 1.048, n 6 mei = 914

De speciale status van vluchtelingen uit Oekraïne is logisch volgens de helft van de Nederlanders

Bijna de helft van de Nederlanders vindt het logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status hebben dan vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen. Een op de vijf is neutraal hierover, terwijl drie op de tien het hier (helemaal) mee oneens zijn. Dit is vergelijkbaar met de meting van 25 maart en 14 april.

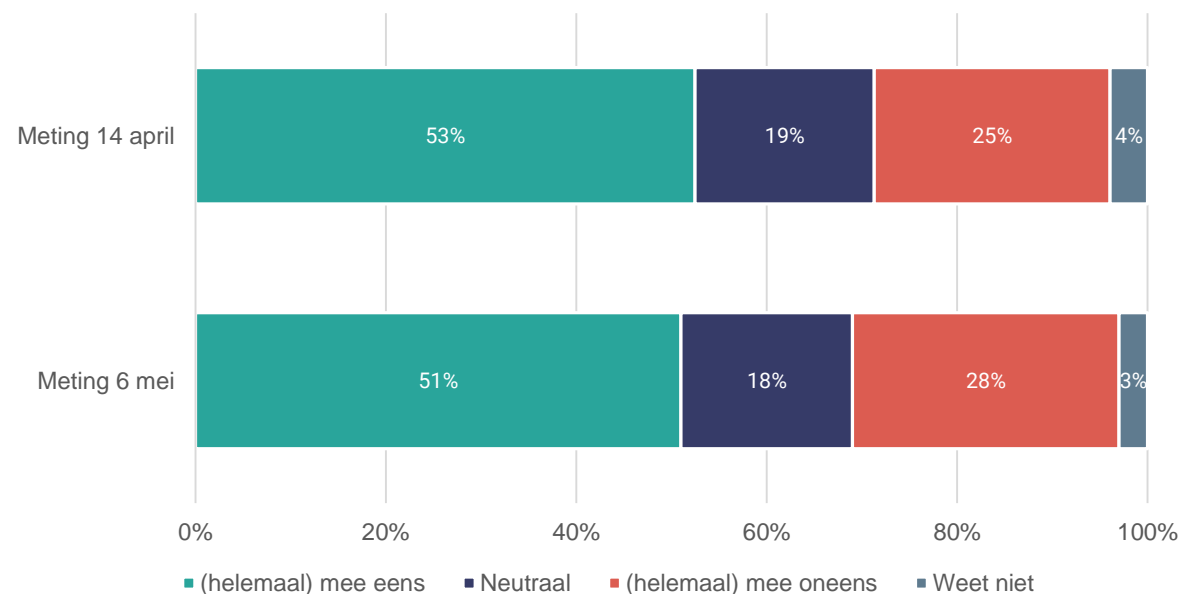
Figuur 6. Het is logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status hebben dan vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen Basis: Alle Nederlanders
n 25 maart = 1.113, n 14 april = 1.048, n 6 mei = 914

Helft van de Nederlanders vindt het logisch als er alleen voor vluchtelingen uit Oekraïne tijdelijk een versoepelde regelgeving geldt

De helft van de Nederlanders vindt het logisch als er voor vluchtelingen uit Oekraïne tijdelijk een versoepelde regelgeving geldt die rekening houdt met hun situatie. Iets meer dan een kwart is het hier (helemaal) mee oneens en 18 procent staat hier neutraal in. Dit beeld sluit aan bij de meting van 14 april.

Figuur 7. Het is logisch als er alleen voor vluchtelingen uit Oekraïne tijdelijk een versoepelde regelgeving geldt die rekening houdt met hun situatie? Basis: Alle Nederlanders; n 14 april= 1.048, n 6 mei = 914

Helpt vertrouwt erop dat de toewijzing van langdurige huisvesting van vluchtelingen uit Oekraïne niet ten koste gaat van andere groepen

Vluchtelingen uit Oekraïne moeten op den duur ergens gehuisvest worden. We vroegen aan Nederlanders of ze vertrouwen hebben dat langdurige huisvesting plaatsvindt, zonder dat dit ten koste gaat van andere groepen op de woningmarkt. De helft van de Nederlanders heeft hier vertrouwen in, drie op de tien hebben er geen vertrouwen in. Dit sluit aan bij de meting van 14 april.

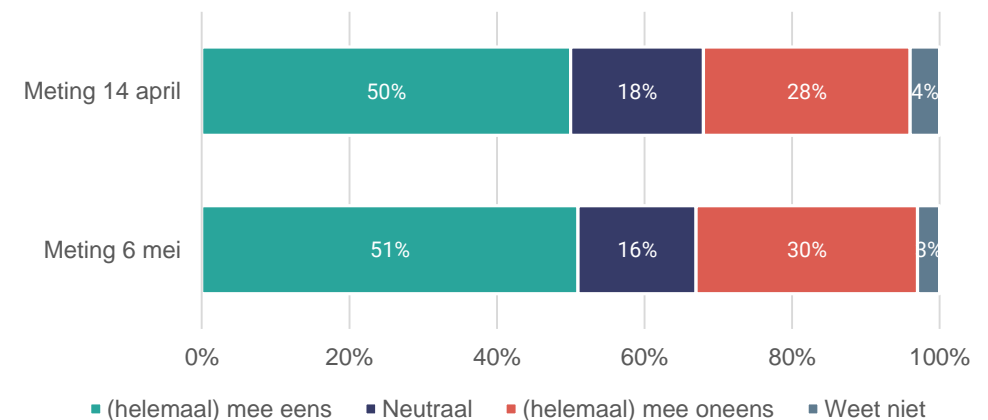
Inwoners konden in een open vraag hun antwoord toelichten. De antwoorden die hier gegeven worden zijn van dezelfde strekking als de antwoorden gegeven in de meting van 14 april.

Dat Nederlanders zich zorgen maken over de woningcrisis, blijkt uit de toelichting die velen van hen gaven. Ongeacht of ze er wel of geen vertrouwen in hebben dat de toewijzing van langdurige huisvesting voor vluchtelingen uit Oekraïne niet ten koste gaat van andere groepen, noemen mensen dat de huisvesting in het huidige klimaat behoorlijk complex is.

Sommige Nederlanders vertrouwen erop dat de toewijzing van langdurige huisvesting niet ten koste gaat van andere groepen, omdat andere groepen minstens net zoveel recht hebben op langdurige huisvesting en dat de overheid dit mee laat wegen. Andere Nederlanders die er vertrouwen in hebben, denken dat het draagvlak voor opvang weg zou vallen als vluchtelingen uit Oekraïne voorrang krijgen bij langdurige huisvesting.

Mensen die er geen vertrouwen in hebben dat de langdurige huisvesting niet ten koste zal gaan van andere groepen, zijn van mening dat sommige groepen aan het kortste eind zullen trekken, doordat er een tekort aan woningen is.

Figuur 8. Ik vertrouw erop dat de toewijzing van langdurige huisvesting voor vluchtelingen uit Oekraïne gebeurt zonder dat dit ten koste gaat van andere groepen op de woningmarkt. Basis: Alle Nederlanders; n 14 april= 1.048, n 6 mei = 914

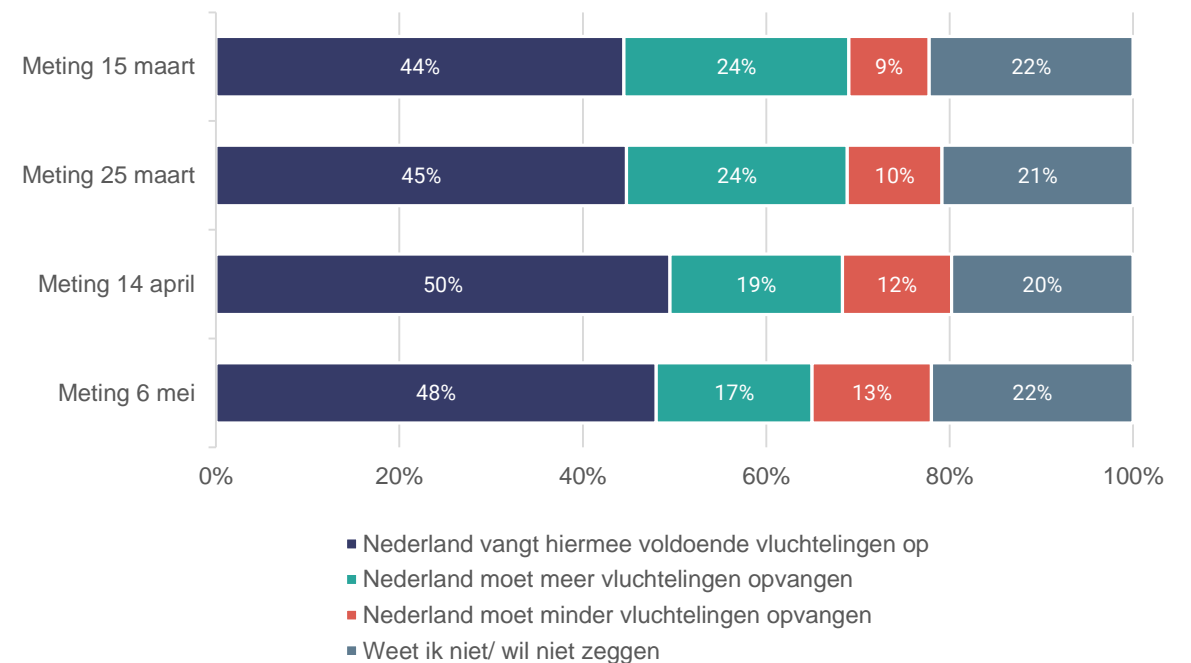

De helft van de Nederlanders vindt dat Nederland voldoende vluchtelingen uit Oekraïne opvangt

Nederland is bezig met de opvang van de eerste 50.000 vluchtelingen uit Oekraïne. De helft van de Nederlanders vindt dat wij hiermee voldoende vluchtelingen opvangen. Bijna een op de vijf vindt dat we als Nederland meer vluchtelingen uit Oekraïne op moeten vangen, terwijl net iets meer dan een op de tien het tegenovergestelde vindt. Dit sluit aan bij de meting van 14 april.

De helft van de inwoners uit het westen, oosten en zuiden vinden dat Nederland voldoende vluchtelingen opvangt. In de drie grote steden ligt dit significant lager (32%).

Figuur 9. Nederland bereidt de opvang van de eerste 50.000 vluchtelingen voor. Welke stelling geeft jouw gevoel hierover het beste weer? Basis: Alle Nederlanders; n 15 maart= 1.395, n 25 maart= 1.113, n 14 april = 1.048, n 6 mei = 914

Meer Nederlanders zien komst van vluchtelingen uit Oekraïne als een oplossing voor het tekort aan arbeidskrachten

Bij de vierde meting vroegen we wederom aan Nederlanders welke gevolgen zij denken dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne voor Nederland heeft.

Ten opzichte van de vorige meting denken significant minder inwoners dat er door de komst van Oekraïense vluchtelingen meer krapte zal ontstaan op de woningmarkt (75%). Dit sluit wel aan bij de eerste twee metingen van 15 en 25 maart.

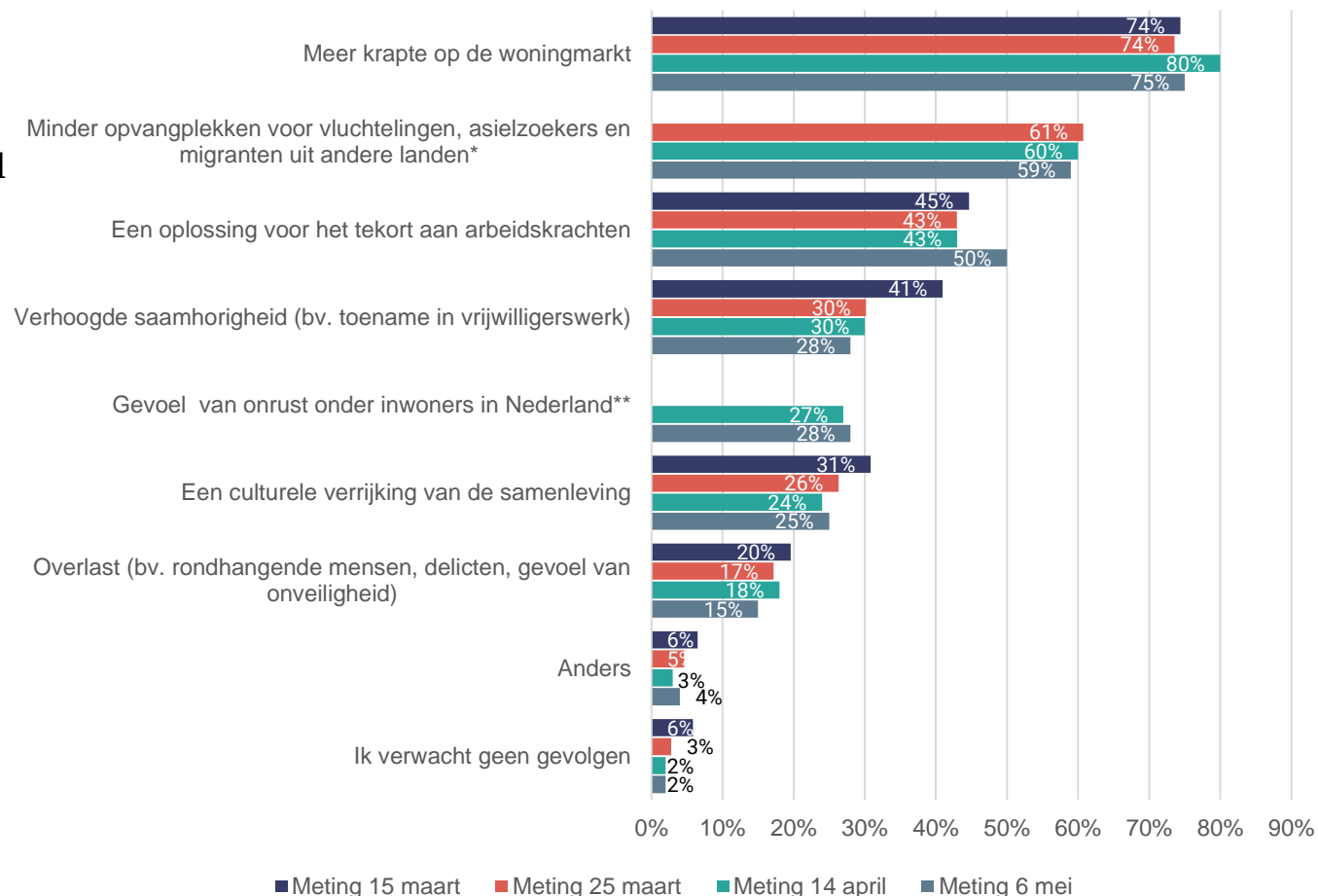
Zes op de tien inwoners denken dat er door de komst van vluchtelingen uit Oekraïne minder opvangplekken voor vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen zullen zijn. Deze uitkomsten sluiten aan bij het beeld van de vorige metingen.

De komst van vluchtelingen uit Oekraïne is volgens de helft een oplossing voor het tekort aan arbeidskrachten. Ten opzichte van de vorige metingen is dit een significante stijging.

Dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne kan leiden tot meer krapte op de woningmarkt, vinden voornamelijk inwoners uit het westen (78%) en oosten (81%) van Nederland. Dit verschilt significant van de inwoners uit de drie grote steden (62%).

Twee derde van de inwoners uit west-Nederland denkt dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne leidt tot minder opvangplekken voor vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen. Dit is een significant verschil ten opzichte van het zuiden, waar net iets meer dan de helft dit vindt.

Figuur 10. Welke gevolgen denk je dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne heeft voor Nederland? Basis: Alle Nederlanders; n 15 maart= 1.395, n 25 maart= 1.113, n 14 april=1.048, n 6 mei = 914 ; *Meerdere antwoorden mogelijk*

*Deze stelling is voor het eerst uitgevraagd bij de meting van 25 maart.
 **Deze stelling is voor het eerst uitgevraagd bij de meting van 14 april.

Minder Nederlanders behoefte aan informatie over vluchtelingen uit Oekraïne

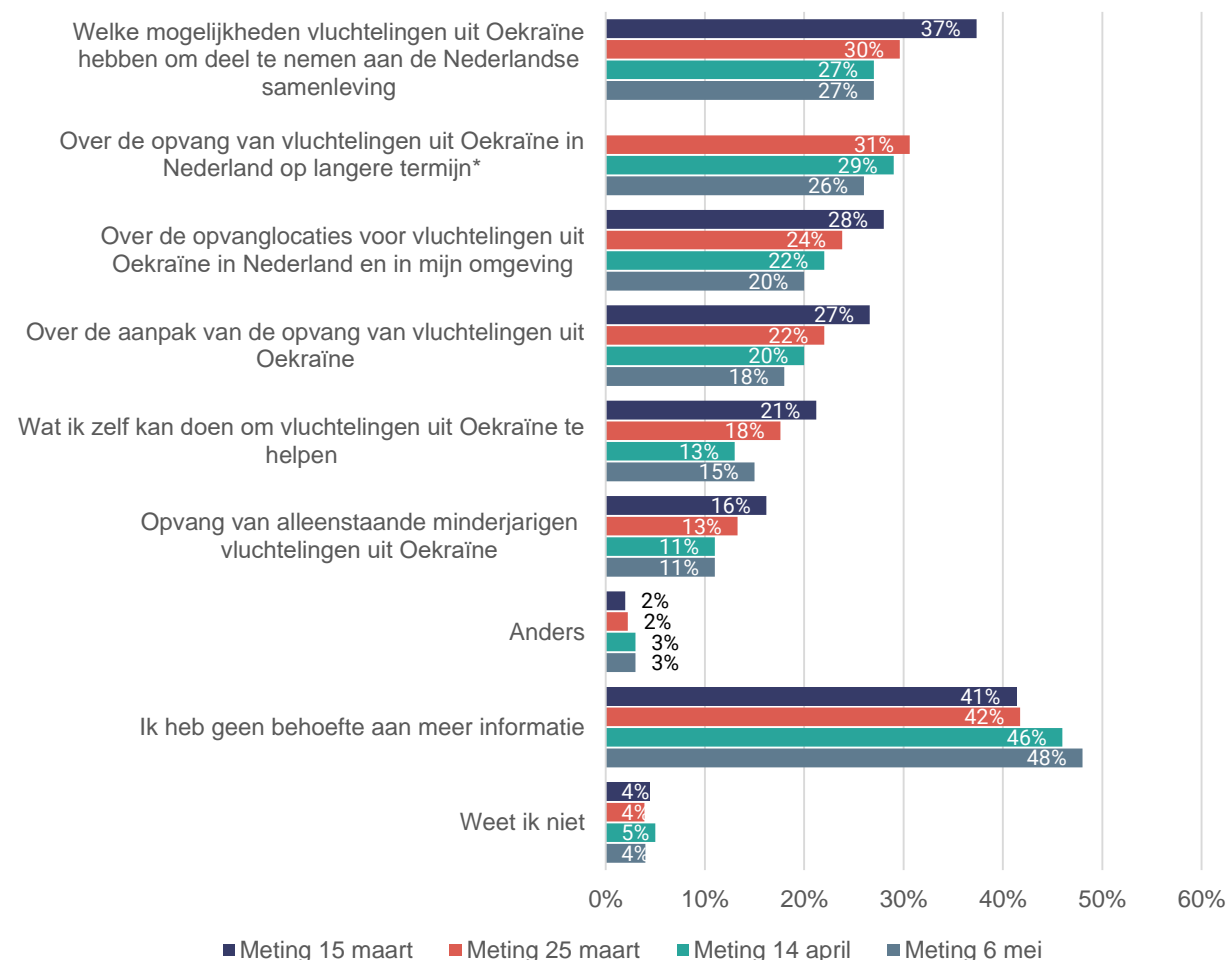
Bijna de helft van de Nederlanders heeft geen behoefte aan meer informatie over vluchtelingen uit Oekraïne. Dit verschilt niet significant van de meting van 14 april.

Wanneer Nederlanders wel behoefte hebben aan informatie over vluchtelingen uit Oekraïne, willen ze vooral meer informatie over:

- welke mogelijkheden vluchtelingen uit Oekraïne hebben om deel te nemen aan de Nederlandse samenleving (27%)
- hoe de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne er op de lange termijn uit ziet (26%)
- de opvanglocaties voor vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland en in hun omgeving (20%).

Inwoners van het westen (23%) hebben in vergelijking tot inwoners van het oosten van Nederland significant meer behoefte aan informatie over de aanpak van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

Figuur 11. Over welke onderwerpen wil je meer informatie? Basis: Alle Nederlanders; n 15 maart= 1.395, n 25 maart= 1.113, n 14 april=1.048, n 6 mei = 914; meerdere antwoorden mogelijk

*Deze stelling is voor het eerst uitgevraagd bij de meting van 25 maart.

Rijksoverheid en de gemeente eerste bronnen voor informatie over vluchtelingen uit Oekraïne

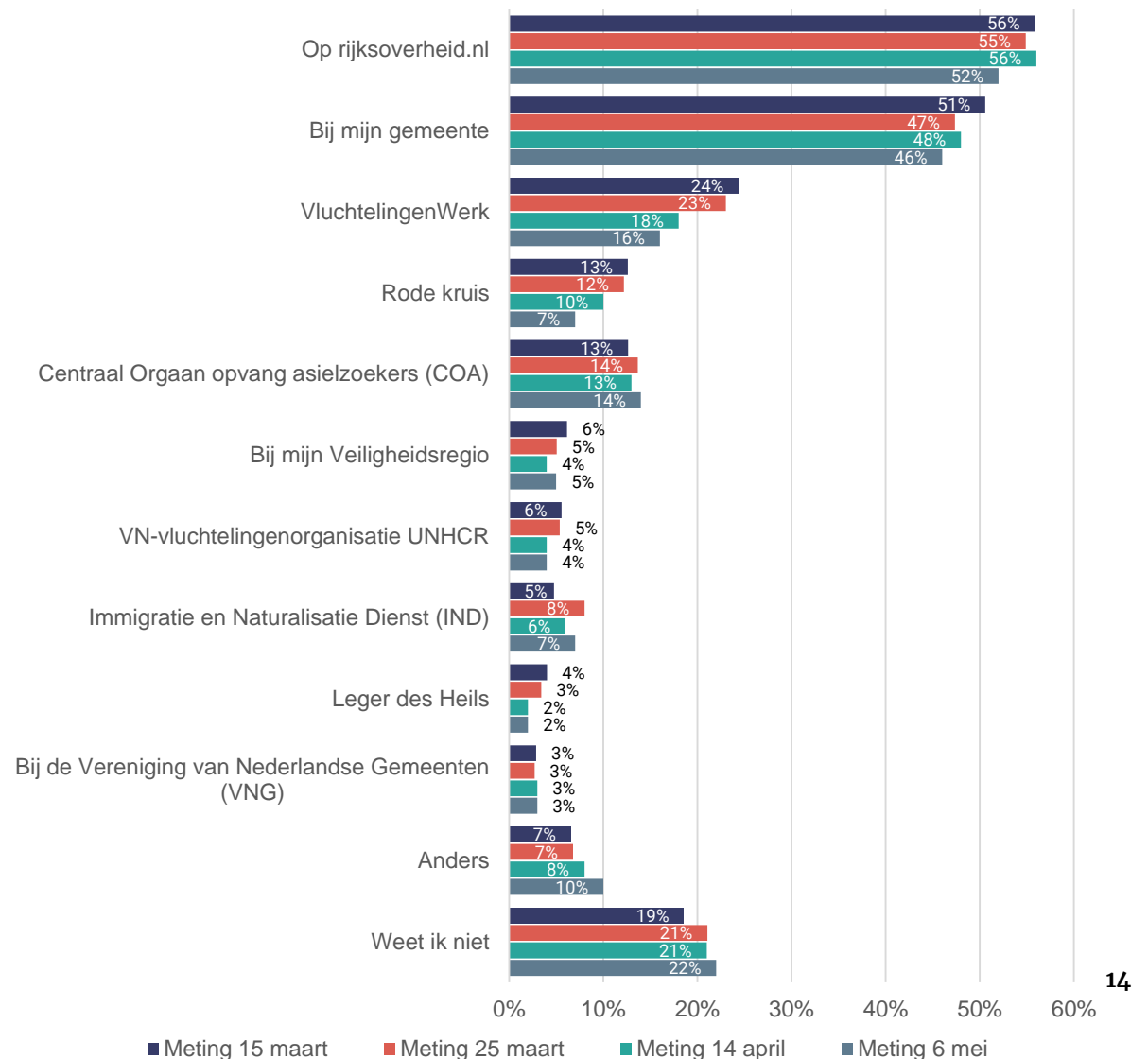
Wanneer Nederlanders informatie willen over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, dan kijkt net iets meer dan de helft op rijksoverheid.nl (52%). Daarnaast zoekt bijna de helft van de inwoners via gemeentelijke kanalen meer informatie op (46%). Dit verschilt niet significant met de vorige metingen.

Ongeveer een op de zeven zoekt bij VluchtelingenWerk informatie over vluchtelingen uit Oekraïne. Dit is gelijk aan de meting van 14 april, maar significant lager dan tijdens de eerste twee metingen.

Vluchtelingen uit Oekraïne hebben een aparte status vanwege de EU-richtlijn Tijdelijke Bescherming. Hierdoor komt het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) niet met deze groep in aanraking. Desondanks zoekt toch 14 procent van de Nederlanders bij het COA informatie over deze groep op.

Via de categorie ‘anders’ konden Nederlanders nog andere manieren aangeven waarop ze informatie zoeken. Tien procent heeft dit aangegeven. Zij googelen informatie, of lezen het veelal in de (lokale) krant.

Figuur 12. Als je meer informatie wil over de Nederlandse opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, bij welke organisaties zoek je deze informatie dan op? Basis: Alle Nederlanders; n 15 maart= 1.395, n 25 maart= 1.113, n 14 april=1.048, n 6 mei = ; meerdere antwoorden mogelijk

I&O Research

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl